

ELS SERVEIS D'INTEL·LIGÈNCIA: UNIFICACIÓ SOTA CONTROL CIVIL

El Cesid, un gran cap

Aquests dies, aquestes sigles —Cesid— han eixit amb força a la llum pública, arran d'un conflicte dins el Ministeri d'Afers Exteriors. Format l'any 1977, com a òrgan d'informació del cap de govern, l'actual govern malda per «controlar-lo i democratitzar-lo».

Josep M. Pasqual

El general **Emilio Alonso Manglano** és l'actual cap del Centre Superior d'Informació de la Defensa —Cesid—, però en el procés ja endegat de reforma dels Serveis d'Intel·ligència de l'Estat no es descarta la possibilitat que, en dates no gaire llunyanes, sigui un civil qui n'estigui al front. De la mateixa manera, el Cesid, que avui depèn del Ministeri de Defensa, podria passar a dependre de Presidència, en un intent d'assegurar el control de la informació per part del poder elegit democràticament. En qualsevol cas, el Cesid és un organisme en reestructuració, una reestructuració que avança entre el secretisme i la cautela, i impulsada amb fermesa, això sembla segur, per **Narcís Serra**, amb el vist-i-plau de **Felipe González**.

El Cesid va ser creat l'any 1977, com a òrgan d'informació del cap de govern, i els seus membres provenien majoritàriament del Servei Central de Documentació —Seced—, una creació de l'almirall **Luis Carrero Blanco** que funcionava de servei d'informació durant el franquisme. La procedència d'aquells espies va originar que alguns d'ells quedessin involucrats en l'afer del 23-F. **José Ignacio San Martín**, per exemple, ex-cap del Seced, va ser condemnat per la seva participació en l'intent de colp d'estat del 1981. Va ser necessari arribar al 1982 perquè una ordre ministerial permetés la incorporació al Cesid de personal no militar. D'aquesta manera, l'any 1985, i amb un pressupost que ja arribava als 1.640

Felipe González i Narcís Serra impulsen amb fermesa la reestructuració.

milions, un 90 per cent dels efectius del Cesid encara eren membres de les Forces Armades. El 1986, ja amb 1939 milions de pressupost, dels prop de 2.000 homes i dones, el 30 per cent eren civils.

A part de coordinar la Secretaria d'Intel·ligència d'Estat Major Conjunt (Terra, Mar i Aire), el Cesid es divideix en tres departaments, la divisió d'interior, la de contraintel·ligència i la d'espionatge exterior. A més, el Cesid té un braç dins de la policia: la unitat de Relacions Informatives, que depèn en darrera instància del Comissari General d'Informació, **Jesús Martínez Torres**. El servei d'informació de la guàr-

dia civil, dirigit pel coronel **Francisco Sáenz Sampedro**, i que compta amb una important estructura antiterrorista que opera a Euskadi, també manté una estreta col·laboració amb el Cesid.

Les feines que el Cesid realitza a l'interior són diverses, i algunes d'elles van a cavall entre la recollida de dades i informacions i el respecte als drets individuals dels ciutadans. Després que l'àrea encarregada de controlar els intents involucionistes hagi quedat relegada a segon terme, perquè la democràcia ja es considera consolidada i perquè, segons fonts del Cesid, una conspiració com la del 23-F, avui seria ràpidament detectada i neutralitzada en breu, sí que s'espion alguns estudiants iranians, entre els quals pot haver-hi camuflats escamots terroristes amb possibles missions d'atemptats a l'estat, o els GAL.

Tanmateix, en èpoques anteriors, sospites d'espionatge a partits polítics, suposades connexions amb la guerra bruta anti-ETA, o errades greus de desinformació enfront d'algunes maniobres involucionistes, van arribar a restar fiabilitat en aquests serveis secrets.

La Contra —contraintel·ligència—, per la seva banda, ha actuat amb èxit en casos com el de la detenció de dos agents nord-americans, que van ser descoberts mentre fotografiaven les antenes de La Moncloa, setmanes abans de la visita de Reagan. Però l'objectiu prioritari de la Contra és descobrir les activitats a Espanya dels agents de l'Est, sobretot de l'URSS, Cuba i Xina Popular. També està ben controlada l'ambaixada líbia a Madrid. Entre

CARRANC

Bar
Restaurant

DINARS
I
SOPARS

¡TASTEU LA
DIFERÈNCIA!

Enfront del Càmping del Saler
PLATJA DEL SALER
València

Centre
Carles Salvador

CURSOS PER CORRESPONDÈNCIA

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curs d'Iniciació (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Geografia i Història del País Valencià.

Matrícula oberta tot l'any,
tret del mes d'agost. Per a més
informació, adreceu-vos al

Centre Carles Salvador
Moratín, 15, 6a. 46002-València

els invitats a abandonar l'estat, però, destaquen els nord-americans, si bé els governs d'Espanya i EUA, a diferència d'altres països, tenen una especial discreció a tractar aquest tema sense fer gaire soroll diplomàtic.

En espionatge exterior, el Cesid treballa en la potenciació del Servei de Control i d'Intel·ligència Industrial, que ha de permetre l'increment de les exportacions d'armes, millorar la informació sobre els fluxos dels mercats mundials i avaluar la penetració de la indústria armamentista estrangera. Una modernització del sector d'espionatge exterior podria permetre allò que en paraules de **Narcís Serra** encara no es té: «la certesa que algun país no hagi venut el material de guerra comprat a Espanya a altres països als quals el govern espanyol hauria decretat l'embarcament». És a dir, de moment, cal avançar en el control de la destinació final de les armes comercialitzades.

Altres tasques de l'espionatge exterior són el seguiment de deportats d'ETA, a Amèrica Central, o la presència al nord d'Àfrica, especialment al Marroc, on són aprofitats com a informadors alguns marroquins que van servir a l'exèrcit espanyol, ja que, en l'estratègia defensiva espanyola, el Magrib és considerat com a focus de possibles amenaces per la proximitat de Ceuta i Melilla.

Un dels grans esforços del Cesid en els darrers temps ha estat per millorar la tecnologia. Per exemple, ara per ara, Espanya no rep excessiva informació confidencial de l'Aliança Atlàntica, però no és gens segur que, si hi hagués una integració en l'estructura militar de l'Otan, tampoc no es poguessin garantir uns mínims nivells de seguretat per a custodiar-la. L'apartat de Seguretat i Tecnologia avançada, però, ja passa ara pels nous mètodes d'espionatge, com la televisió-sonda, que permet l'enregistrament de vídeo i so a través de les parets i que superen els antigament sofisticats sistemes de gravació amb petits micròfons col·locats a l'auricular del telèfon, però que es desajustaven fàcilment i podien provocar a través de l'FM i per tot el barri, l'audició de converses telefòniques secretes.

Dels clàssics comunicats que es feien en notetes i de les fitxes en carpetes, s'ha passat a l'emmagatzematge de dades en ordinadors, algunes d'elles obtingudes a través dels micròfons més minúsculs i sensibles que podem imaginar, i tot ben guardat amb els més

complexos sistemes antiro-
batori. Aquest és el cas del
nou edifici del Cesid, situat
prop de l'Escorial, en el
qual cal passar amb targe-
tes de cinta magnètica per
totes les portes i on hi ha
ben guardats els ordinadors
centrals, entre ells el famós
Berta, que va comprar
Martín Villa, a Alemanya.

Tota la informació de la
Seguretat de l'estat és allí
dins, en l'edifici situat en el
quilòmetre 10 de la carre-
tera de la Corunya, que va
comptar amb un pressupost
inicial de 2.500 milions, i
que servirà per anul·lar dot-
zenes de pisos fantasmes
que funcionaven fins ara.
En el procés de modernitza-
ció tecnològica, també cal
destacar l'equipament de
com a mínim dos avions
ENLIT, per a l'espionatge
electrònic. Amb base a Ge-
tafe, volen sovint sobre Gi-
braltar i des d'allí poden in-
terferir amb facilitat les
emissions marroquines.

Ja que el govern de **Felipe González**
ha anat assentant les bases perquè ca-
da vegada hi hagi més preponderància
del personal civil en l'esquema dels ser-
veis d'intel·ligència, i per tenir-ne el
control des de Presidència, des del
1983, més de mil aspirants han parti-
cipat en cursos de pre-selecció per
incorporar-se al Cesid. Els aspirants
passen posteriorment per una Escola
de Formació i, entre les noves incor-
poracions, la majoria són dones, qua-
si totes amb títol universitari. La selec-
ció dels civils es fa de manera personal,
a través d'entrevistes i tests sociològics
i, de manera molt confidencial, el per-
sonal és entrenat en cursets de tècni-
ques clandestines.

La majoria dels membres del Cesid,
no obstant això, continua pertanyent
a cossos militars, exèrcits i guàrdia ci-
vil, i també, segons sembla, desenes de
policies treballen, sense que els seus
caps ho sàpiguen, per al Cesid, passant
informes des de les comissaries i els ar-
xius, a canvi d'uns milers de pessetes
al mes.

L'organigrama dels serveis d'intel·li-
gència de l'estat, però, no es compon
encara únicament del Cesid, si bé tot
fa pensar que per guanyar eficàcia cal-
dria eliminar la competència i concen-
trar tota la informació en un únic or-

Julio Feo, i, ací dalt, Emilio Alonso Manglano.

ganisme, que bé podria ser el mateix
Cesid. Aquesta, almenys, sembla la vo-
luntat de **Narcís Serra** i de **Felipe Gon-
zález**, que, de moment, ha aconseguit
la unificació sota el control d'un civil,
Julio Feo, dels tres pilars de la intel·li-
gència espanyola: ministeris de Defen-
sa, Interiors i Afers exteriors.

Julio Feo, secretari general de la Pre-
sidència, se situa per sobre de **Rafael
Vera**, secretari d'Estat per a la Segu-
retat, i de **Fernando Perpiná**, sots-
secretari d'Exteriors. **Vera**, a la vega-
da, està per sobre de **Luis Roldán**, di-
rector general de la guàrdia civil i de,
José María Rodríguez Colorado, direc-
tor general de Policia. Tant **Feo**, **Ve-
ra**, com **Perpiná**, **Roldán** i **Rodríguez
Colorado**, són civils. **Julio Feo**, tam-
bé, es troba per sobre el general **Alon-
so Manglano**, el director general del
Cesid, però aquest s'entén directament
amb **Narcís Serra** o, si de cas, amb **Felipe González**. La irrupció dels civils,
doncs, ha arribat als funcionaris del
Cesid, però no encara a la seva cúpula.
El que és indubtable és que el go-
vern socialista ha posat les bases, no
sempre amb èxit, perquè la informació
dels militars estigui indiscutiblement al
servei del poder civil, a canvi, potser,
que tota la resta dels serveis d'informa-
ció aboquin la seva intel·ligència en el
Cesid. □